

China: een reus op lemen voeten?

• TEKST EN FOTO'S: WIM CIGGAAR

Over de expansiedrift in China zijn de afgelopen jaren vele tientallen artikelen verschenen. Menigeen verbaast zich over de enorme ontwikkelingen die in dit land gaande zijn, anderen wijzen op de tweespalt die dreigt tussen armoede en rijkdom. Is China een reus op lemen voeten, land van de draak of –omgekeerd- een draak van een land? BloembollenVisie sprak in Beijing met Gabrielle Nuytens-Vaarkamp die als landbouwattaché verbonden is aan de Nederlandse ambassade in de Chinese hoofdstad.

Gabrielle Nuytens is sinds mei 2005 werkzaam op de ambassade, officieel in de hoedanigheid van project-attaché. In die functie houdt zij toezicht op het vierde demonstratie- en trainingsproject dat in China met Nederlands geld is medegefinancierd. Het betreft een project in de provincie Hunan op het gebied van duurzame fruitteelt, coöperatievorming en gebruik van biogas. In de praktijk vervult ze daarnaast de normale taken van attaché en is ze liason voor Nederland en China en in China voor het Nederlandse bedrijfsleven. Ook was ze belast met de lokale organisatie van de sierteeltmissie die eind april naar China heeft plaatsgevonden. Qua organisatie valt ze onder de verantwoordelijkheid van Henk van Duijn, de landbouwraad in Beijing.

COUNTRYSIDE

Volgens Gabrielle Nuytens gaan de ontwikkelingen in China nog steeds heel hard. Belangrijk issue op dit moment is de goedkeuring door het Chinese Volkscongres van het 11e vijfjarenplan 2006-2010 met als belangrijk onderdeel de 'New Socialist Countryside'.

Gabrielle Nuytens: "Het is slechts één van de vele punten uit het programma, maar wel een heel belangrijk onderdeel omdat de kloof tussen stad en platteland heel groot is in China en nog groter dreigt te worden. De overheid steekt dus heel veel geld in het platteland om de boeren een beter bestaan te geven en te voorkomen dat ze naar de steden trekken. Daarvoor zijn diverse maatregelen afgekondigd, enerzijds gericht op

Landbouwattaché Gabrielle Nuytens-Vaarkamp

de landbouw om de productie verbeteren, anderzijds meer van economisch-structurele aard, zoals het creëren van werkgelegenheid en het scheppen van sociale voorzieningen, zodat kinderen van boeren gratis onderwijs kunnen krijgen en ook de medische voorzieningen verbeterd worden. Landbouw is erg belangrijk voor de werkgelegenheid in China en het op peil houden van de voedselvoorziening."

WERKGELEGENHEID

In het behoud van de werkgelegenheid speelt ook de sierteeltsector in China een belangrijke rol. Niet in de laatste plaats omdat er met de sierteelt relatief goed geld valt te verdienen. Zo heeft de plaatselijke overheid in Yunnan (Kunming) enorm veel geld gestoken in de sierteelt teneinde de export naar de regio te stimuleren. Daarnaast begint ook de binnenlandse afzet te groeien,

met name aan de rijke zuidkust in China met zijn vele hotels en welvarende stedelingen zelf. De komende jaren zal die welvaart alleen maar toenemen en daar kan de sierteeltsector van profiteren. Zeker ook met het oog op een tweetal grote evenementen die in China op stapel staan, zoals de (groene) Olympische Spelen in Beijing in 2008 en de wereldtentoonstelling in Shanghai in 2010. Ook bij deze evenementen wil China zich manifesteren als groen-minded. Met het stijgen van de welvaart stellen de Chinezen steeds meer prijs op een stukje eigen c.q. collectief groen.

SIERTEELTCONCENTRATIES

Volgens Gabrielle Nuytens zijn op dit moment de belangrijkste sierteeltconcentraties te vinden in Yunnan met 4.000 ha snijbloemen en export naar de regio, het potplantengebied Guangdong met Hong Kong als achterland en het in

MARKTENAFZET

ontwikkeling zijnde Liaoning in Noord-oost China (Shenyang) met exportoptenties naar Zuid-Korea, Rusland en Japan. "Op dit moment stelt Liaoning nog niet zo heel veel voor, maar de ambities zijn er. Er zijn een paar voorbeelden van bedrijven die rozen naar Rusland exporteren, maar voor de rest blijft het vooralsnog bij goede voornemens. Dat is het mooie en verbazingwekkende aan China. Men weet iets politiek te verkopen en meestal lukt het ze dan ook nog om het doel te halen. De manier en de wijze waarop is misschien niet zoals wij dat zouden aanpakken, maar toch. Persoonlijk vind ik dat het boeiende aan China. Een Chinees zal alles doen om zijn overheid te helpen. Kijk nu maar weer naar de countryside plannen. Iedereen heeft het erover, inclusief de stedeling. Ook dat is China. Het platteland hoort erbij. Daar heeft men een hele sterke binding mee. Dat bloemengebied komt er hoe dan ook. Professionele bedrijven zullen er zeker van weten te profiteren vanwege het geld dat er is, al komt het uiteindelijk natuurlijk wel op het vakmanschap van de telers aan."

BV NEDERLAND

Dat de sierteeltmissie van april jl. wel heel erg snel volgde op die van september vorig jaar wordt door de landbouwattaché niet ontkend, maar er was wel een duidelijke reden voor. "De missie hing voor een groot gedeelte samen met de opening van de International Horticultural Expo 2006 in Shenyang. Dat biedt op zo'n moment aanknopingspunten om hier aanwezig te zijn. Daarnaast hebben we bewust gekozen voor bezoeken aan Shanghai, Beijing die

al verder zijn ontwikkeld qua productie en afzetgebied en een gebied dat nog in ontwikkeling moet komen. Bij de Chinezen is 'Shenyang' heel goed ontvangen. Zij zagen heel veel mogelijkheden voor een handelsdelegatie. Nederland staat in China heel goed bekend, spreekt tot de verbeelding en wordt als voorbeeld genoemd. Van Chinese kant was het matchmakingsprogramma dan ook overtuigend en ook het seminar heeft enorm veel belangstelling getrokken. We hebben Nederland weer eens heel goed op de kaart gezet als BV Nederland met deze missie. Wat dat betreft kunnen we terugkijken op een hele mooie samenwerking tussen LNV, de plaatselijke Netherlands Business Support Offices van de EVD, bedrijfsleven en koepelorganisaties. Zeker in China is het belangrijk, dat je de juiste momenten kiest om jezelf te presenteren. En dat je dat onder de vlag van de overheid kunt doen, doet het hier helemaal goed."

BOLPRODUCTIE

De aanhoudende berichten, dat China qua bolproductie op den duur zelfvoorzienend wil zijn en daartoe ook in staat is kan Gabrielle Nuytens bevestigen. "Op termijn lukt het ze, maar staar je niet blind op cijfers en oppervlakten. Cijfers zijn in China een politiek instrument. Je komt namelijk op terreinen als de politieke onafhankelijkheid van instituten. Cijfers maken indruk in China en daar wordt gretig gebruik van gemaakt. Daar wordt ook mee gespeeld in relatie tot de plannen die men heeft voor de toekomst. Punt is, dat Chinezen het altijd wel weer zo weten te verkopen, dat hun eigen geloofwaar-

digheid niet in het geding komt. Zo zit China nu éénmaal voor een deel in elkaar. Bij die bolproductie speelt uiteraard het kwekersrecht een belangrijke rol. De crux zit hem op dit moment grotendeels in het farmer's privilege, dat een boer volgens de Chinese wet het recht geeft om bollen voor zijn eigen productie te gebruiken. Natuurlijk zijn daar in Nederland en de rest van de wereld afspraken over gemaakt, maar het is een te heet hangijzer in China om daar de primaire producent mee te confronteren. Vanuit het oogpunt, dat men in China zelf die productie wil vergroten komt het allemaal ook wel goed uit. Toch is er absoluut een tendens waarnaembaar, dat men begrip begint te krijgen voor 'intellectual property rights'. De Chinezen zelf vinden het evenmin leuk wanneer één van hun producten wordt gekopieerd. Ook de overheid die zich graag wil profileren op het internationale vlak wil niet onderdoen voor andere landen. Qua regelgeving en handhaving wil men heel graag op overheidsniveau en de moderne ondernemer ook. Het is niet voor niets dat men bezig is illegale kleding en DVD's een halt toe te roepen. Het bekrachtigen van UPOV'91 vinden ze echter (nog) een brug te ver. Dat neemt niet weg, dat Nederland absoluut niet moet nalaten daarop te blijven hameren. Fat Dragon bijvoorbeeld -een Chinees bedrijf- zegt zelf, dat de illegale teelt de Chinezen nekt. Plantum NL is nu samen met de sectorpartijen bezig met een visie over China in relatie tot het kwekersrecht. Samen met LNV zullen we moeten bekijken hoe daar verder mee om te gaan."

Het seminar in Shenyang trok enorm veel belangstelling

FRAPPÉ TOUJOURS

Volgens Gabrielle Nuytens moet de betekenis van het EU-seminar dat in dit kader op 29 april j.l. in Shenyang werd gehouden, gezocht worden in het frappé toujours. "Het is een kwestie van toch maar op die trommel blijven slaan en aangeven dat als China echt iets met de sierteelt wil doen kwekersrecht echt nodig is. De samenwerking die we in dat opzicht hebben met Japan is erg belangrijk. Ook voor China. Nu al worden partijen bloemen door partners buiten China geweigerd omdat niet aan het kwekersrecht wordt voldaan. Uiteindelijk zie je toch wel duidelijk dat de Chinese overheid en sierteeltsector heel gefocust zijn op die buitenlandse regio. Als andere landen dan bloemen tegenhouden weet je hoe belangrijk het is. Een quote in dit verband is dat een Chinese ambtenaar niet zo lang geleden vroeg om een lijst met beschermde soorten. Die zouden ze dan in elk geval niet naar Europa exporteren..."

SOCIALE ONRUST

Dat het verschil in inkomen in China -in 2010 zal naar verwachting in de steden drie keer zoveel verdiend worden als op het platteland- welhaast moet leiden tot een grote sociale onrust dient

volgens de landbouwattaché met enige nuance benaderd te worden. "Feit is, dat die kloof er is en voorlopig ook niet kleiner zal worden. Zoals gezegd probeert de Chinese regering veel te doen aan het platteland, maar anderzijds wil China als wereldspeler fungeren. Vandaar het 11e vijfjarenplan waarin wederom het platteland centraal staat. De Chinese overheid kan ook niet anders en zal het achterland moeten meentrekken. Persoonlijk denk ik dat het ook in de Chinese zelf zit. Zolang ze zelf maar wat vooruitgaan en de hoop kunnen koesteren dat hun kinderen het beter zullen hebben, maakt dat ze het allemaal accepteren. Ik ken voorbeelden van mensen in China die van een hongerloontje proberen rond te komen, omdat ze een kind met een beurs in het buitenland hebben om te kunnen studeren. Kinderen zijn hier heilig, vooral ook door het één kindbeleid. Onrust op het platteland wordt volgens mij dan ook eerder veroorzaakt door corruptie en ongeloofwaardigheid van plaatselijke overheidsbekleders dan door armoede."

KANSEN PAKKEN

Gabrielle Nuytens is er tenslotte van overtuigd, dat er in China kansen liggen voor de Nederlandse sierteeltsector rond de komende Olympische Spelen in

Beijing en de Wereldexpo in Shanghai. "We kunnen daar zeker van profiteren, maar er is nog wel redelijk wat werk aan de winkel. Je ziet het al wel duidelijk bij individuele ondernemers. Die zijn er serieus mee bezig. Daarnaast is er het initiatief van het Holland park. Dat ligt ten noordoosten van Beijing en is echt bedoeld als opmaat naar de Olympische Spelen. Het park is speciaal gericht op bomen, struiken en heesters en overheid en sector zijn er nauw bij betrokken. Wat ik altijd zeg en probeer duidelijk te maken aan de kwekers in de sector is, dat zo'n Holland park een ideale opening biedt om samen met de Chinese overheid continue markttoegang te regelen voor de handel. Directeur-generaal Bergkamp van LNV heeft enige tijd geleden samen met de vice-burgemeester van Beijing een intentieverklaring ondertekend over het Holland park. Die verklaring hield in dat beide partijen hun uiterste best zullen doen om dat park te realiseren. Omdat het om de Olympische Spelen gaat en omdat het in Beijing is zijn de belangen zo groot dat men bereid is daar samen aan te werken. Als Nederlandse sierteeltsector zou het goed zijn daar een gezamenlijke visie op te hebben en de mogelijkheden ten volle uit te nutten."

Henk van Reuler (PPO) geeft tekst en uitleg

Een impressie van een matchmakingprogramma